

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 3. Ius instituendi potest competere etiam Prælati inferioribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

7 | elesia ꝑ patronata fit in con-
 finibus duarum Diocesium,
 8 | Episcopus ille instituet, co-
 ram quo facta fuit præsentatio,
 9 | supra dictum est in libro
 octauo. cap. 8. Verum si Pa-
 10 | tris deleget alicui, vt ad præ-
 sentationem eius, quem esse
 patronum nouerit ordinet ec-
 11 | clesiam, talis Delegatus non
 poterit præsentatum institue-
 12 | re, sed tantum debet de-
 clarare, vt instituat ille, qui
 13 | habet auctoritatem instituen-
 di; ita habetur in cap. super
 14 | eo. de offic. delegat. Rocch.
 de Curte, de iurepatronat. in
 15 | verbo competens. quæst. 33.
 16 | Ideoque talis delegatus po-
 test mandare habenti insti-
 17 | tuere, vt instituat, & ordinet
 ecclesiam, & vide Barbatiam
 in dicto cap. super eo. col. 7.

& ibi Innoc. Abb. & alios di-
 centes talem delegatum pos-
 se instituire si consentiat ha-
 bens ius instituendi, vel non
 contradicat: sed contra di-
 ctum text. in dicto cap. super
 eo, opponitur de text. in Cle-
 ment. auditor de rescript. vbi
 habetur, quod quando com-
 18 | mittitur ꝑ alicui causæ bene-
 ficialis cognitio, committitur
 & collatio, ergo & institutio.
 Ad obiectum dicas dictam
 Clement. auditor, loqui tan-
 tum in collatione: non in in-
 stitutione, & non corrigere
 text. in dicto cap. super eo. ita
 Abb. in dicto cap. super eo,
 & Cardin. in dicta Clement.
 auditor: & de his late Lam-
 bertin. de iurepatronat. lib. 2.
 parte 3. quæstione 1. articu-
 lo nono.

CAPVT TERTIVM.

Ius instituendi potest competere etiam Prælati
 inferioribus.

SUMMARIUM.

1 | Ius instituendi potest com-
 petere etiam Inferiori.

2 | Institutio auctorizabilis an
 possit competere Inferiori, du-
 bium est.

3 | De-

- 3 Deuolutio fit ad habentem instituere, si patronus non presentauit, vel presentauit indignum.
- 4 Capitulum Pisanum habet institutionem certorum beneficiorum.
- 5 Concil. Trident. Sess. 14. de reform. cap. 12. ubi hodie facultas instituendi Episcopo tantum reseruari debet.
- 6 Patronus secundum ius tenetur presentare coram Episcopo.
- 7 Laicus potest instituere ex Papæ priuilegio.
- 8 Vel ex consuetudine, seu ex prescriptione.
- 9 Patronus potest ad tempus clericum ponere, & deponere cum consensu Episcopi.
- 10 Laicus non potest destituere, etiam si possit instituere.
- 11 Inferior habens ius instituendi non habet ius destituendi.
- 12 Capitulum Pisanum habet ius instituendi, & destituendi.
- 13 Religiosi si frant patroni, attamen non poterunt instituere.
- 14 Abbas habens Ecclesias sibi pleno iure subiectas, in eis habet etiam ius instituendi.
- 15 Institutio ad quos pertineat

regulariter.

- 16 Institutio ibi cadit, ubi cadit presentatio.

I Vs † instituendi potest competere etiam inferioribus Prælati ex causa speciali, nempe ex priuilegio, ex prescriptione, seu ex consuetudine. cap. 2. & cap. 3. de institut. Cardin. in cap. cum uenissent. de institut. sed † institutio auctorizabilis, per quam tribuitur potestas exercendi curam, an possit spectare ad Inferiorem Episcopo, nisi Episcopi accedat assensus, dubium est, ut notatur in cap. cum satis. de offic. Archid. Et ad talem habentem † ius instituendi, etiam si sit inferior fit deuolutio prouisionis, si patronus non presentauit, vel indignum scienter presentauit: quæ institutio potest pertinere ad Inferiorem ex dispositione Fundatoris; quia in limine foundationis cum Episcopi consensu fit reseruata institutio Inferiori. Abb. in cap. nobis. de iure patronat. tradit Lambertin. de iure patronat. lib. 2. par. 3. quæst. 1. art. 10. & ad † Pisanum Capitulum multorum beneficio.

rum spectat institutio, & adueniente vacatione instituit.

5 Hodie autem † ex dispositione Concil. Trident. Sess. 14. de reform. cap. 12. huiusmodi institutio Episcopo, & non alteri Inferiori referuari debet, & ibidem cap. 13. habetur, quod patronus † cessante priuilegio tenetur Episcopo presentare, ad quem institutio iure pertinet, alias presentatio ac institutio nullæ sint, ac esse intelligantur: & in praxi in beneficijs de nouo fundatis vidi seruari pluries: semper enim eorum institutio Illustrissimo Archiepiscopo Pisano fuit referuata.

7 Notandum † est etiam, quod etiam laico potest acquiri ius instituendi ex priuilegio Papæ. Cardin. in cap. nobis. §. cæterum. quæst. 6. de iure patronat. Lambertin. vbi supra art. 11. Quod ius † acquiri potest laico ex consuetudine etiam, seu præscriptione temporis immemorabilis, si fuerit per Papam approbata. Cardin. & Doctor. in cap. præterea il primo, de iure patronat. Lambertin. vbi supra art. 12. Et ad patronum potest † spectare presbyterum

ad tempus ponere, & depone, si retinuit dominium, & custodiam rerum donatarum ecclesiæ, vel hospitali de consensu Episcopi. Io. Andr. in cap. de monachis. col. 2. de præb. & ibi Card. quæst. 6. & Abb. quod procedit tantum in patrono ecclesiastico. dicto cap. de monachis, & Cardin. in Clement. prima de supplen. neglig. Præl. Et dato, † quod laicus habeat ius instituendi, non tamen habebit ius destituendi. Et si Prælati inferior habeat ius instituendi, non habet tamen ius † destituendi, nisi & hoc ius habeat ex Papæ priuilegio. Lambertin. vbi supra art. 14. Et Capitulum † Pisannum non solum habet ius instituendi, verum etiam ab antiquissimo tempore habet ius destituendi. Verum potest laicus instituere improprie, idest ordinare Priorem, seu Præfectum in Collegio laicali; sed talis non est institutio, de qua nos loquimur, vt dicit Lambertin. vbi supra art. 15.

13 Insuper † sciendū est, quod si aliquo legitimo titulo ad Religiosos, & Regulares exēptos peruenerit ius patronatus,

tus, non tamen ad eos transfuit ius instituendi: ita habetur in cap. cum seculum. de iurē patronat. & ibi Card. Sed Episcopus instituet siue alius inferior habens ius instituendi, ad notata per Cardin. in dicto cap. de Monachis. quæst. 7. & per Lamber. 14 vbi supra. artic. 16. Si vero † Abbas habeat aliquas ecclesias sibi pleno iure subiectas, in eis habebit etiam ius instituendi. cap. in Lateranen. &

ibi Doctor. de præben. Et ad 15 quos regulariter † pertineat institutio, vide Hostienf. in sua summa in tit. de institut. in vers. quis possit instituere, & in tit. de offic. Ordinarij. §. quid pertinet. & Dinum, Ancharan. & Ioan. Andr. in cap. primo de regul. iur. lib. 6. 16 Quæ institutio † regulariter ibi cadit, vbi cadit patroni præsentatio, quæ præsentatio vbi locum habeat, late supra dictum est.

CAPVT QVARTVM.

Institutio debet fieri post præsentationem seruata forma Iuris.

SVMMARIVM.

- 1 Institutio fieri non potest antequam fiat præsentatio.
 - 2 Et si ante fieret, per superuenientem præsentationem conuvalidaretur.
- 1 Institutio fieri non potest antequam fiat præsentatio, præsertim cum ante institutionem seruanda sit forma Praxis iurispatron.

ma text. in cap. ultimo. de elect. lib. 6. Requisita ad institutionem obtinendam, sunt, vacatio beneficij, existentia iurispatronatus, habilitas præsentati, & præsentatio facta in tempore. vide Farinac. parte secunda, tomo primo. Decis. 337. num. 1. quod si ante † præsentationem fieret institutio, & postea subsequeretur præsentatio, conuvalidaretur.